

Bonhaj Bóh!

Cíklo 44
3. nov.

Lètnik 5.
1895.

Szerbiske njedželske lopjenka.

Wudawaju šo kózdu šobotu w Szmolerjež knihiczsichézni w Budyschinje a šu tam doštač ſa ſchtwórtſetnu pſchedplatu 40 np.

21. njedželu po ſwj. Trojizu.

Jap. ſlufki 21, 14: Jako wón ſo pak ujeda naręczecz, běchmy my ſpokojom a džachmy: Ta wola teho Ćnjeſa ſo ſtań.

Jako běſche japoſchtol Pawoł ſwoje tſecze miſionske pucžowanje ſkónczil, chýſche wón domoj pſchiſchedſhi do Jeruſalema do Roma, do hlowneho města zykleho ſnateho ſhweta ſo podacz, ſo by evangeliyon předowat. Ale do jeho wotmyſlenjow pſchiſndzechu czežke hroženja, ſo w Jeruſalemie ſwjaski a tſchnoſeze na njeho čakaja a ſo ſwoje wotmyſlenja do ſkutka njestaji. Jego pſcheczeljo jeho teho dla proſchachu, ſo njeby do tajſich ſtrachotow ſaschoł. Ale Pawoł ſo naręczecz njeda. „Ta wola teho Ćnjeſa ſo ſtań“, to jeho — a ſkónczni tež jeho lubych roſžudzi.

Ta wola teho Ćnjeſa ſo ſtań! Tak drje my wſchědne w Ćnjeſowej modlitwje ſpěwamy. Ale ſchtó to doſez wopomni? Majprjedy dyrbischi wolu teho Ćnjeſa ſpóſinacz — a potom ſpóſnatu wolu Božu tež wuwjescz.

S wotkal mějesche Pawoł tu wěſtoſez, ſo dyrbischi do Jeruſalema hicz? S wotkal wón wjedžesche, ſo běſche to runje Boža wola? Njebechu jemu próstwy telko kſcheczijanskich pſcheczelow niežo? Njebechu mužojo kaž Timotheus, Titus a Lukasch ſwěrni pſcheczeljo a lubi bratſja? Njedýrbjal wón jich poſluchacz? Njebeſche to wěſta kſrobloſez, ſo chýſche wón ſwoje junfrócz wotmyſlene pſchedewſacze na kózdy pad pſchewjescz? Ně, po wabjenju ſwojeje wutroby wón nječinjesche, hdyž wón do Jeruſalema džesche. Vſchi ſylſc h jeho pſcheczelow chýſche ſo jemu wutroba ſlamacz.

Ale na čim wón ſpóſna, ſo wón Božu wolu cžinjesche, hdyž do czeřvjenja a ſimjercze džesche? To móže ſo lohko praſiež. Jego powołanje jeho do Jeruſalema wołaſche. Wón běſche w Mazedonskej dary ſuboceze ſa kſhudnych kſcheczijanow w Jeruſalemie hromadžil, kotsiž jara pod hłodom czeřpichu. Te dyrbischi ſe ſtrowjenjom Mazedonskeje wožady wotedacz. Dale mějesche kſcheczijanow w Jeruſalemie w wérje poſhylnicž. Pſchetož woni běchu w wulkim strasche ju ſhubicž. Duž mějesche pucž ſwojeho powołania jažny pſched ſobu a ſpóſna Božu wolu a ſwojemu Bohu mějesche wón dalischi poruczicž.

To, lubi kſcheczijenjo, placzi tež nam. Vſchi wažnych praschenjach naſchego živjenja njedýrbjeli my k prawizy a k lewizy hladacz, ale na teho Ćnjeſa ſameho a dyrbjeli ſo jeho prashecz: Ćnjež, ſchtó chzesch, ſo bych cžinil? Šchtó je moja pidižluſhnoſcž? S wjetſha pucž naſchego powołania tak jažny pſched nami leži, ſo ſo dolho prashecz a ſebi roſpomnicž ujetrjebamy, ſchtó mamy cžinicž. Wone ſu ſ wjetſha ſame cželne wabjenja, kotrež nami tón pucž cžemny cžinja. Njedýrbjala-li pak wſcheje wěžy twoja wutroba junfrócz ſ dobom wjedžecz, ſchtó je Boža wola, potom masch ſredkow ju namałacz. Ty uje-dýrbischi ua džitwne ſjewjenja čakacz. Ty ujeſměſch lóž cžifkacz, kaž ſo to druhdy w bratrowskich wožadach ſtawa. Ty njedýrbischi ſebi měſtno w bibliji namałacz, kotrež tebi pſchipaduje na woczi pſchiſndze a ſebi ſ tym ſnutſkowne roſžudzenje ſalutowacz. Ty ſo ſ zyla uje-ſměſch cžlomjekow pſchewjele wopraſhowacz. Ty dže masch modlitwu a tak pſchistup k temu Ćnjeſej. Duž

jeho tež pytaj se sprawnej wutrobu. Hladaj khroble na njego a njedaj swojemu čzeli šobu rěczecž, a ty bórsy Knijesowu wolu spósnajesch. Ty budzesch bórsy wjedžecž, schto masch čziniež. Twoje wóczko budže jaſne a twoja wutroba wěsta.

Ssy-li pak Knijesowu wolu spósnal, potom ju tež ežin. Wot njeje ſo japoſchtol psches niežo wotwiescž njeda. Kunjež hrimanje čzervjenjow, kotrež ſo ē njemu pschiblizichu, ſ daloka blyſchesche, wón pschi tym woſta: Ta wola teho Knijesa ſo stan! Kunjež běſche někotra rjana nadžija ſa pschichod ſaniczena, japoſchtol džesche, hdžez Bóh chzysche.

Mój luby kſhesczijano, Bóh tež tebje husto hinač wodži, hačz chzesch ty hicž. Wón tebi husto ſubla bjerje, kotrež by rad ſkhowal. Wón tebi husto čežkoty napołozi, kotrež by ſo rad ſminyl. Pschi tym ſ tobu derje měni. Pschetož wón tebje ſ tym pschihotuje ſa žiwý ſamjeň w ſwojim ſwiatym templu. Murjeť tež ſamjeň ſe wſchech bofow wobdžela. Wón to dyrbí, dokež jón hewak ē twarjenju trjebacž njemóže. Hewak wón njeby muri twjerdze ležal. Tež my ſmy tajke ſurowe ſamjenje. Teho dla podaj ſo, mój kſhesczijano, po to ſłowo: Ta wola teho Knijesa ſo stan! Maſch-li ſchfody, praj ſ Hiobom: Tón Knijes je jo dał, tón Knijes je jo wſał, mieno teho Knijesa budź kſhwale! W khorocži ſebi praj: Wón je tón Knijes — a twoja morkotaza a njeſcerpliwa wutroba woczichnje. W kſudobje troſchtuj ſo: Tón Knijes jo chze a wón móže mje ſ wjele abo ſ mało ſublami ſdžerzecž. Pschi kaſhežu ſwojeho džesča ſpěwaj ſebi do wutroby: Schtož czini Bóh, wſcho dobre je. Njedaj ſo ty psches wabjenja, próstwy o blyſty tych ſwojich wot Božich puczow wotwiescž. Woni drje derje myſle, ale woni měnia, ſchtož je člowjecze a niz, ſchtož je Bože. Hladaj ſo tež, ſo by tebje twoja wutroba njeſawjedla. Njech je tež tebi čežko, jara čežko, njech ſo tež mrějazemu uanej woczi ſe blyſami macžatej, hdž pschi ſwojim ſožu ſtadleschko ſwojich małych džeczatkow wohlada, kotrež dyrbí tu ſyrotow wopuſtečicž, pschi tym woſtanje: Ta wola teho Knijesa ſo stan!

Potom tež Bože žohnowanie pobrachowacž njebudže. Ty ſmějesh pschezo ſtroſhtnu wutrobu a radoſtnu myſl. Na naježemniſtich puczach twojeho živjenia budže tebi jaſne ſwětlo ſwěcžicž. Kózda rana živjenja budže tebi ſažicž, juuu dónđesch do njebjeskeho Jeruſalema, hdžez žana ſrudoba wjazy na tebje nječzaka, ale ſame wjeſele.

W wſchech ſkutkach a wſchém džele
Dam Bohu radziež zny, ſam
Kíž wſchitko ſamóže;
Wón budže derje radziež,
Wſchě wězy prawje ſadziež,
Wſchaf rada a ſkutk pschi nim je.
Hamjení.

Ja wuſnaju: wý ſeže mje ſbil!

Stara žona ē jenemu ſ mojich pschezelow praji: „Mi by jara lubo bylo, hdž blyſceče mojeho ſužoda Langu wopytal. Wón je jara khory a ja ſo boju, ſo wón wjazy njeſtanje. Wy chzecze tam hicž? To je pschezelije wot waž. Ale ja wam niež ſamjelzech ſe nježměm. Wy tam jara witam ſe njebudžecze. Wón ſluſcha do towarſtwa ſwobodnoſmyſlenych. Tym wjeſele czini, hdž pobožnych ludži čzitacž a rěczecž, předowacž a ſo modlicž blyſcha. Duž jich ſłowa nahrabaja a je potom wuſměſhuija.“

„Nó“, wotmoſwi mój pschezel, „jeli ſo je Knijesowa wola, chzu tam dženſha popoſtdnu dońež a poſpytač.“

Popoſtdnuje pschińdze a wón ſo na puež naſtaji. Duž ſebi na wſchelake hrónežka ſ biblije myſleſche, kotrež by ſznanu khoremu čzitacž mohl. Žemu pak niežo pschihodne do myſlow ujeſchińdze a wón ſo tajki ſlaby čzujesche, ſo ſebi hižo roſponni, hačz tež ſo ſažo wróežil njeby. Wjes tym běſche hačz ē khězny durjam dýſchoł, hdžecž khory bydlesche. Wón woſtom ſtejo woſta a Baha wo pomož proſchesche. Duž běſche jemu, taž by jemu ſmutſkowny hlož prajil: Schto je člowjek ſtтворit? (2 Mójs. 4, 11.) Wón mjeſeſche to ſa pschihodžowanje ſkijesowe a wo durje ſkapaſche. Langowa durje woczini a pohlada, ſchto tam běſche.

„Ta ſzym pschischoł waſcheho mandželskeho wopytač. Ta blyſchach, ſo je khory. Myſkliče ſebi, ſo by ſo nad mojim wopym ſwježelik?“

„Wón je jara khory; ale to prajiež njemóžu, hačz ſo ſwježeli, hdž wý ſe jemu pschińdze.“ Wona ſawola: „Eduardo, knijes tu je, kotrež chze tebje wopytač. Schto dyrbju jemu prajiež?“

„Praj jemu, ſo njech muts pschińdze, hdž ſo jemu chze“, běſche to ujeſcheczelne wotmoſwjenje.“

Wón ſaſtupi a džesche ē ſo ſložu. Wón woſta něhdze 20 mjeſchinow ſ klobukom w ruzu ſtejo, powjedasche wo boſoſzach khoreho a wo wſchelach dřuhich wězach. Wón mało wotmoſwjenjow doſta a to zyle ſ krotka. Žona ſo bojaſliwe woprascha: „Eduardo, ujeſchach teho knijesa proſyež, ſo by ſo poſhymy?“

„To móže, hdž chze.“

Mój pschezel ſo ſzym a wja ſwoju mału bibliju ſe ſaka a ſo prasheſche: „Te wam lubo, hdž wam něchtu ſ tych knihow čitam?“

„To móžecze, hdž chzecze“, bývbotasche tamy.

Š cžichej próstwu, ſo chzyl Bóh jemu prawe měſtvo namakacž dacž, wón na 51. psalm pschińdze a jón čzitasche. Pschi třinatéj ſchuežy: „Rjeſacžiňu mje wot ſwojeho woblieža a njewjmi ſwojeho ſwiateho Ducha wote mne“, wón ſhwili pschesta. Na to wón tu ſchuežku hisheze junfrbez čzitasche a ſměrom pschiftaji: „Schto blychmy w niſy ſapocželi, hdž ujebychmy Boha měli? Schto blychmy do kſudych ſtvorjeňkow byli, hdž by ſo wot naž zyle wotwobruežiež chzyl? Hdž by jeho ſwiaty Duch naž wjazy njeſtupil, ſ nami njewojoval a naž njevodžil, ſak blychmy my tola čzijeze hubjeni byli!“ Dolha pschestaw'a. Khory woczi ſacžini a ſebi to roſponni; druhí čziche ſo ſta. Žona běſche horje dōſhla. Ssamo ſikotanje čzahnika běſche blyſcheč. Ta ſhwili na ſmíjerež khory muž pomalku hlowu wobrocži, mojemu pschezelej do woblieža pohlada, ruku wupſcheſtre a praji: „Ta dyrbju wuſnacž, wý ſeže mje ſbil.“

„Ta waž ſbil? Na tajke waſchnje? Schto chzecze ſ tym prajiež?“

„Tako wý ſkapaſcheze a ſo prasheſcheze, hačz ſměče ſaſtupiež, ſebi po wami žadach, dokež waſch hlož ſnajach a ſebi myſlach, ſo budže mi to, ſchtož mi wý prajieže a čzitacže, žorta načiniež. Ale ja ſo nětko ſmíječ ſjemóžu. To je wot ſpočatka hačz ē kónzej dživna modlitwa, kotrež ſo zyle ſa miye hodži, woſebje te ſłowa, kotrež ſeže wopjetowal. Te ſu čzicze wérne. Ta ſzym Boha wopuſtečil a jeho ſwiateho Ducha ſrudžil; ale myſlicže ſebi, ſo by ſo Bóh nade minu ſmilil, hdž blych nětko tule modlitwu ſham ſa ſo wuſpewal?“

Mój pschezel tam dleje woſta a khoremu wo Jeſuſu a jeho luboſeži powjedasche, ſak je hisheze na kſhiju ſa ſwojich pschezež-harjow proſyil, ſak bu wot čzlowjekow ſazpjeny a ſacžiſnjeny a tola wſchech pschestupjenjow dla ſranjeny a naſchich hřechow dla ſbit; ſak je naž lubowal a ſo ſham ſa naž podal. Žedyn džen po druhim ſo miny a čeřipjazý pschezo hisheze na ſwojim boſostnym kſorolozu ležesche. Žadyn jeho předawſtich towarſchow jeho njewopýta. Ssmyertne lož ſwětne ſmyſlennho čzlowjeka njeſajmuje. Nicžo njeje, ſchtož by jemu býle napshezivne bylo. Ale kſhesczijanski pschezel běſche ſtajnje witam a čim býle kónzej khvatasche, čim wutrobnich jeho witachu. Wodacže hřechow, rwežſečaza mōž křež ſwryſtuſzowje a troſht ſwiateho Ducha běchu pschezo jažniſcho na mrějazym pōſnač, doniž ſe měrom njewuſný.

Někotre prawidla A. H. Franſi ſa prawe čítanje ſwiateho piſma.

1. Pschezelitaj najprjedy zyku bibliju, ſtary a nowy testament, ſo by wjedžal, ſo by wjedžal, ſchto w woběmaj ſteji. Po tym pak ſežni ſebi woſebje nowy testament derje ſnaty. Stary testament je tež Bože ſłowo; ale w nowym testameneze je nam

abo, schtož je najhórsche, ludžo bydla s zušimi, kotiž jím sa spanje něsho žaplacza, w malym rumje hromadže, schtož je tak derje straschnie ja czelnu ſtrowoſež, kaž ſa pôzciwoſež.

So je nisa husto wina, ſo ſwójbne živjenje roſpadnje, ſa to podam pſchiklad, kotryž hým pſched krótkim powjedacž hlyſchal. W wulkim měſeze ſ. mějeſche duchowym ſjawym pſchednoſtſt wo tutej muſy. Duž na fónzu muž ſtaže a praji: To je wſchitko czíſeze dobre, ale hdý ſam pomhač njemóžecze, potom ſo tež džiwač njeſmecze, hdý ſudžemy ſozialdemokratojo. A nětko tón muž powjedaſche, fakt je wón — ſowař — prjedy ſe 3 hr. 50 np. na džen ſpoſojne živý byl, ale ſo nětko wot teho čaſza, ſo ma tajke hubjene bydlenje, wjazy njepſchińde a ſo je ſozialdemokrata.

Na druhu džen džeſche duchowym ſ blidarjom do ſwarzoweho bydlenja. Bydlenje njebeſche jenož hufce a maſane, ale tež hubjenje džeržane, czímoſe, ſaturjene, tapeth ſe ſezenow wiſachni, ſezeny běchu moſre a mało ruma tam běſche ſa starſcheju ſe 7 džeczimi. Muž domach njebeſche, ale jeho žona wobkruži mužowe praſenie, kotryž běſche něhdý porjadny, domjazy, pilny a ſlutniwy byl, ale wot teho čaſza, ſo běſhtaj w tym bydlenju, ſo wón wjazy domach ſbožowny čuł njebeſche; po něčim běſche ſo nauuežil do korežmy khodžiež a nětko wſchitko dele džeſche. Se hylſami w wožomaj wona na mužowu trubku poſka, kotraž w róžku ſtejeſche, a powjedaſche, fakt je něhdý jeho najvjetſcha radoſež byla, wječor ſebi trubku ſazeblicz a ſo ſe žonu a džeczimi roſrēčowacž. Nětko ſo to wjazy njeſta a wina běſche hubjene bydlenje. Wobſedzeř khěze tež něčo czinicz njechaſche, dokež móhli druſy w domje bydlač tež ſe ſwojimi žadanjemi pſchitacž a wón běſche praſil, ſo dyrbatay wjeſeſej byež, ſo ſtaſ ſe ſwojimi 7 džeczimi hiſcheze tajke bydlenje namakaſo.

Duchowym ſo blidarja wopraſcha, ſchto to placzi, bydlenje wuporjedziež. Míſchtr, kotremuž nisa wutrobu hnujeſche, ſlubi to ſa 40 hriwnow wobſtaracž. A boryž běſche bydlenje w porjedze. Muž, w kotrymž dobre hiſcheze wotemrjelv njebeſche, běſche džakowym ſa tu pomož; wón ſivoju trubku ſažo do porjada ſtaji a domach pola žony a džeczji wosta a 3 hr. 50 np. na džen ſažo dožahachit. Svože ſwóbjy, kotrež běſche pſches hubjene bydlenje hroſylo roſpadnycz, běſche wukhowane ſa 40 hriwnow.

Dzieče a czinice teho runjecza! Wožebje dyrbja wobſedzeřeo khězow ſ teho wukhycz. So nam ſozialdemokratia njeby na ſchiju pſchitſla, dyrbimy ſ tej ſuboſežu ſtukowacž, kotraž wſchitko pſchewinje.

¶ měrej wutroba!

¶ měrej, ſ měrej wutroba!
Schto ſy tajka njeſerna?
Wſchalo wěſh, ſo na ſemi
Wěczne ſvože njebydli;
Te ſo horſach w njebiju da,
Duž budž ſměrna wutroba!

Czicha budž o wutroba,
Nimaſh tež tu wjeſhela;
Wěſh, ſo w njebiju bydli tam,
Kiz wſchě ſtukti placzi nam;
Ssy tu prawje czinila,
Dha budž czicha wutroba!

Szczepliwa budž wutroba,
Njech eže hanja, podtlocža;
Hdý maſh Boha pſchi ſebi,
Dha eže něčo njeſtreži;
Bóh ezi ſe wſchoh' wupomha.
Duž budž ſzepna wutroba.

E. ſ.

Czicha wjeſh.

Dolho ſtupachmy na horžym popoldnju do předka a ſebi rjanc roſtlimy ſ boſow pueža a njeležomne pižane injetležki a bruki wobhlaſachmy, kotrež wokoło rjanych kweſtow a róžow flétowachu a na nich ſedžachu. Skonečnje do wžy doúdzechmy. Czichi módry jěſor wokoło njeje ležesche; cziche ſtejeſche bacžon w ſwojim hnědžce na ponožku prěnjeho twarjenja. Ta njeponju, ſo w zylej wžy žaneho ſynta ſažlyſchachmy. Cziche ſtejeſche ſtara doſtojna

zveřvicžta, cziche ležesche pohrjebniſchežo wokoło njeje. Durežka běchu woežinjene, kaž bydhu naž pſchecželne prožyše, ſaſtupicž. Pſchecželne wježne pohrjebniſchežo pſchezo rady wopýtamy. Tam leža rowy wokoło zytkwje, w kotrež ſo k Bohu modla; a hdý ſweženje ſpewaja a na předovranje poſluchaj, je, kaž bydhu ſemrjecži hiſcheze wſchitzh pódla byli a kaž by wot wulkich starſchich ſem nictó w wulkej wježnej ſwójbje njeprachowal. To je zytle hinat, hač hdý we wulkim měſeze na předovranju haru wot haſow a klinkanje konjazych ſeleſnižow hlyſchich. Czicha ležesche parna lóž blisko pſchi pohrjebniſchežu. Tak běſche, kaž by kapitan puežowarjam praſil: Moji lubi, poſladaſeze wſchitzh tam! Tam je czichci blaſ. Wſmimy ſebi telko čaſza, ſo bydhy ſebi na to pomyſli, hdžez junu wſchitzh dojedžem. Cziche poč malej třechu pſchi muri ſtejachu czorne mary. Ře naſchim wutrobam řežachu wone khtuji jako to ſožo, na kotrymž ſo podrōžnizy k poſlednemu, czichemu měrej doujeſu.

Směrom ſebi napříma pomnikow pſchecžitachmy. Ach, na tym ſamym wježnym pohrjebniſchežu namakachmy te ſame hluſoke ſdyhovaniſta starſchich, kotiž dyrbjachu ſwojemu džeſežu wotžal čahnež dacž, mandželskeje, kotrež bu mandželski, mandželskeho, kotremuž bu ſwěrnu mandželska wſata. Ale tež te ſame hluſowa wěry, luſoſeze a nadžije namakachmy. Ach kelfo boloſežow dželenja bě ſo tam nježlo, hdžez naſche nohi ſtejachu; kelfo horžych ſylſow bě ta ſemja hido do ſo ſrěbała, pſches kotruž ſtupachmy. Kelfo ſdyhovaniſta běſche tam hlyſchez bylo! A nětko běſche wſchitko czicho. My wopuſhežichmy pohrjebniſchežo a wjež a ſtupachmy dale pſches ſahomu nimo ſtarych wjerbow. Wječornia czichina na ſtěrbje a na naſchich wutrobach ležesche. My wopomichmy w nutruoſeži, ſo ſum ſažo džen dale pſchitſli — czichemu, wěčnemu měrej bliže.

Domjaze živjenje.

Hdý druhdy wokoło ſwiatoka pſched ſwojimi wrotami ſteju a ſpróznych dželacžerjow domoj hicž widžu, potom ſebi myſli: „Ach, hdý by jeno kóždy prawje ſuby dom měl!“ A ſchtó móže jemu tajki dom pſchihotowacž? Ssynej macž a ſotra, muzej žona a džeczji. W ſwójbje domach najrjeſche wježela ſaſežja. Tam ſo člowjek ſbožowny czuje. Svože njeje jenož w kraňnych hrodach. Hdžez ſu ſebi člowjekojo dobri a w džeczazej radoſeži, ſchtož jím Bóh dawa, bjeru, tam ſvože bydli. W domje a w ſwójbje leža žvrla džehicža kraja, jow leža ſorjenje jeho mozy a hlynoſež.

Derje temu, kouž je pôzciwa žona woſradžena, ta je wjele kraňných, dyžli drohe parle a dželawa žona je ſwojeho muža ſtěna.“

Něſhoto k roſpominanju.

Měch na kribjecže.

„O, ſo byſcheze měch na waſchim ramjenju widžecž móhli!“ To hluſo čitaſch pola wulkeho jendželskeho pěžnijerja Shakespeare. Schto chze wone praſiež? Rosjaſnjenje dawa ſežhovaza baſta:

„Kóždy člowjek nožy na ramjenju měch; jedyn kóñz jemu předku dele wiſy, druhý ſadu pſches kribjet. W předkovnym kóñzu ſu ſmylk jeho ſobuežlowjekow; te ma wón ſtajnje pſched woežomaj a móže je jaſnje widžecž. Sſame jeho ſmylk a wopacžnoſeže pak teža w ſadním kóñzu měcha; ſa uje wón wčežka nima.“

Kaf prawje ma ta baſta, móže kóždy ſam na ſebi ſhoničž. Ty dyrbisich měch najprjed wobročiež, ſo by ſo pſched njeļuboſežiwhm ſudženjom ſathowal. Potom budže wón tebi druhdy čežko doſež na wutrobu čiſhceze. *

Ničo lepje njewočehuje hacž czafanje.

Njepraschej ſo ſa ſwojimi czucžemi, heval bywaſh pſchejara mjeſki ſa živjenje.

Njeměj něčo ſa njeſheměnjoſne ſhiba Boha.

Czepjenja ſluſcheja do njeſtathch dobrotoſ Božich.

Niz, ſo ſy ſubowam je tudj na ſemi nnjwažniſche, ale ſo ſubujesč.